

PC-9905/NJ

F-50/2110

MONEY AND FINANCIAL INSTITUTIONS-507

(Syllabus December, 2016)

Time : Three Hours]

[Maximum Marks : 70

Note : Attempt *two* questions each from Section A & B carrying 10 marks each. Attempt any *ten* short answer type questions from Section C carrying 3 marks each.

SECTION—A

- I. Explain the functions of money.
- II. Describe the uses of High powered money.
- III. Explain the process of credit creation by Banks.
- IV. Explain the various components of Financial system.

SECTION—B

- V. Explain the problems of allocation of Institutional credit between Government and Commercial Sector.

- VI. Discuss the problems of allocation institutional credit between large and small borrowers.
- VII. Distinguish between Administered rates and Market-determined Interest Rates.
- VIII. Explain the sources of differences in rates of Interest.

SECTION—C

(Compulsory Question)

- IX. Attempt any *ten* short answer questions :
  - 1. High powered money
  - 2. Credit Multiplier
  - 3. Derivative deposits
  - 4. Cash Reserve Ratio
  - 5. Money Market
  - 6. Financial Instruments
  - 7. Inter-sectoral problems of allocation of Institutional credit

8. Policies of Allocation of Institutional Credit
9. Factors determining Rates of Interest
10. Market-determining Rate of Interest
11. Deposit rate
12. Bond rate.

PUNJABI VERSION

ਨੋਟ : ਭਾਗ A ਅਤੇ B ਵਿਚੋਂ ਦੋ-ਦੋ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਕਰੋ। ਹਰੇਕ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਦੇ 10 ਅੰਕ ਹਨ। ਭਾਗ C ਵਿਚਲੇ ਕੋਈ ਦਸ ਸੰਖੇਪ ਉੱਤਰ ਵਾਲੇ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਕਰੋ। ਹਰੇਕ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਦੇ 3 ਅੰਕ ਹਨ।

ਭਾਗ—A

- I. ਮੁਦਰਾ ਦੇ ਕਾਰਜਾਂ ਬਾਰੇ ਚਰਚਾ ਕਰੋ।
- II. ਉਚੇਰੀ ਸ਼ਕਤੀ ਵਾਲੀ ਮੁਦਰਾ ਦੇ ਲਾਭ ਦਰਜ ਕਰੋ।
- III. ਬੈਂਕਾਂ ਵਲੋਂ ਕਰੈਡਿਟ ਨਿਰਮਾਣ ਦੀ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਵਿਚਾਰੋ।
- IV. ਵਿੱਤੀ ਪ੍ਰਣਾਲੀ ਦੇ ਵਿਭਿੰਨ ਸੰਘਟਕਾਂ (ਅੰਗਾਂ) ਬਾਰੇ ਜਾਣਕਾਰੀ ਦਿਓ।

ਭਾਗ—B

- V. ਸਰਕਾਰ ਅਤੇ ਵਪਾਰਕ ਖੇਤਰ ਵਿਚਕਾਰ ਸੰਸਥਾਨਕ ਕਰੈਡਿਟ ਦੀ ਵੰਡ ਕਰਨ ਦੀਆਂ ਸਮੱਸਿਆਵਾਂ ਵਿਚਾਰੋ।
- VI. ਵੱਡੇ ਅਤੇ ਛੋਟੇ ਉਧਾਰ ਲੈਣ ਵਾਲਿਆਂ ਵਿਚਕਾਰ ਸੰਸਥਾਨਕ ਕਰੈਡਿਟ ਦੀ ਵੰਡ ਕਰਨ ਦੀਆਂ ਸਮੱਸਿਆਵਾਂ ਵਿਚਾਰੋ।

VII. ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਨਕ ਅਤੇ ਮੰਡੀ ਵਲੋਂ ਨਿਰਧਾਰਤ ਵਿਆਜ ਦਰਾਂ ਵਿਚਲਾ ਅੰਤਰ ਸਪੱਸ਼ਟ ਕਰੋ।

VIII. ਵਿਆਜ ਦਰਾਂ ਵਿਚ ਵੱਖਰੇਵਿਆਂ ਦੇ ਸਰੋਤਾਂ ਬਾਰੇ ਚਰਚਾ ਕਰੋ।

ਭਾਗ—C

(ਲਾਜ਼ਮੀ ਪ੍ਰਸ਼ਨ)

IX. ਕਿਸੇ ਦਸ ਦੇ ਸੰਖੇਪ ਉੱਤਰ ਲਿਖੋ :

1. ਉਚੇਰੀ ਸ਼ਕਤੀ ਵਾਲੀ ਮੁਦਰਾ ਕੀ ਹੁੰਦੀ ਹੈ?
2. ਕਰੈਡਿਟ ਗੁਣਕ ਤੋਂ ਕੀ ਭਾਵ ਹੈ?
3. ਵਿਉਤਪਤ ਜਮ੍ਹਾਂ ਰਕਮਾਂ ਕੀ ਹੁੰਦੀਆਂ ਹਨ?
4. ਕੈਸ਼-ਰੀਜ਼ਰਵ ਅਨੁਪਾਤ ਤੋਂ ਕੀ ਭਾਵ ਹੈ?
5. ਮੁਦਰਾ ਮੰਡੀ ਤੋਂ ਕੀ ਭਾਵ ਹੈ?
6. ਵਿੱਤੀ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ (Instruments) ਤੋਂ ਕੀ ਭਾਵ ਹੈ?
7. ਸੰਸਥਾਨਕ ਕਰੈਡਿਟ ਵੰਡਣ ਦੀਆਂ ਅੰਤਰ-ਖੇਤਰੀ ਸਮੱਸਿਆਵਾਂ ਵਿਚਾਰੋ।

8. ਸੰਸਥਾਨਕ ਕਰੈਡਿਟ ਵੰਡਣ ਦੀਆਂ ਨੀਤੀਆਂ ਵਿਚਾਰੋ।
  9. ਵਿਆਜ ਦਰਾਂ ਨੂੰ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਪੱਖ ਵਿਚਾਰੋ।
  10. ਮੰਡੀ ਵਲੋਂ ਨਿਰਧਾਰਤ ਵਿਆਜ ਦਰ ਤੋਂ ਕੀ ਭਾਵ ਹੈ?
  11. ਡਿਪਾਜ਼ਿਟ ਦਰ ਤੋਂ ਕੀ ਭਾਵ ਹੈ?
  12. ਬਾਂਡ ਦਰ ਕੀ ਹੁੰਦੀ ਹੈ?
-